

37ste vergadering

Dinsdag 16 december 1997

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Bukman

Tegenwoordig zijn 145 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Van Dijke, Dijksma, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Essers, Feenstra, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, De Haan, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Heeringa, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, Huys, Janmaat, Jeekel, A. de Jong, G. de Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, Koenders, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leers, Liemburg, Lilipaly, Van der Linden, Luchtenveld, Marijnissen, Mateman, Meijer, Meyer, Middel, Van Middelloop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Rosenmöller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis,

Verbugt, Versnel-Schmitz, Visser-van Doorn, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wagenaar, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Wessels, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Voorhoeve, minister van Defensie, Van Aartsen, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heren Pronk, minister voor Ontwikkelingssamenwerking, en Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

□

De **voorzitter**: Waarde collega's. Dit weekend bereikte ons het bericht van het overlijden van ons medelid de heer Cor Zonneveld op de leeftijd van 43 jaar. De heer Zonneveld was lid van onze Kamer sedert 17 mei 1994. Hij hield zich onder meer bezig met de overheidsfinanciën, als woordvoerder bij de algemene financiële beschouwingen. Ook was hij intensief betrokken bij de behandeling van de Vestigingswet detailhandel. Tevens nam hij deel aan een van de debatten over de situatie bij Fokker. Behalve lid van onze Kamer was de heer Zonneveld ook lid van de gemeenteraad van Schiedam.

Hij was reeds enkele maanden afwezig, vanwege de fatale ziekte waaraan hij leed. Nu hij van ons is heengegaan, wens ik allen die hem na stonden, de kracht om dit verlies te dragen.

Ik verzoek u om enkele ogenblikken stilte om hem te gedenken.

(De aanwezigen nemen staande enige ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Een buitengewoon pijnlijk verzuim van mijn kant, omdat van de zijde van de regering minister Borst aanwezig is, die ook enkele woorden wil spreken. Mijn excuses daarvoor.

Het woord is aan de minister.

Minister **Borst-Eilers**: Mijnheer de voorzitter! Over principiële zaken, zoals onze rechtsorde, bestaan in Nederland ernstige verschillen van opvatting, maar het kabinet hecht eraan om juist op een moment als dit zonder onderscheid vast te houden aan de waarden die wij in dit democratisch bestel hoogachten.

Namens het kabinet condoleer ik de familie van de heer Zonneveld met het verlies. Wij wensen al de zijnen kracht toe om dit te dragen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Verspaget en Verkerk, wegens ziekte;

Verhagen en Leerkes, wegens ziekte, de gehele week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering

Voorzitter

daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Marijnissen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over **bezuinigingen bij ouder- en kindzorg, onder andere bij consultatiebureaus in Zoetermeer**.

□

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Het kind is een icoon. Het belang van het kind is immers heilig. Dat is althans de algemene opvatting. Onomstreden is ook het belang van goede preventieve voorzieningen voor kinderen, zeker in de eerste jaren. Uit een recent gehouden enquête van de Landelijke federatie van consultatiebureau-artsenverenigingen blijkt dat in het gehele land bezuinigd wordt op de ouder- en kindzorg. Vorige week bleek bijvoorbeeld dat de stichting Thuiszorg Zoetermeer maar liefst zeven van de dertien locaties voor ouder- en kindzorg wil sluiten. De minister heeft steeds op het standpunt gestaan dat er met deze zorg geen risico's genomen mogen worden. Daarom is deze zorg ook uitgesloten van marktwerking en heeft zij daarmee met ingang van dit jaar een status aparte gekregen. Toch wordt juist deze status aparte nu overal genoemd als de oorzaak van bezuinigingen op de zorg voor ouder en kind. Vandaar dat ik de volgende vragen stel.

Is het de minister bekend dat in het gehele land bezuinigd wordt op de moeder- en kindzorg, hetgeen onder andere leidt tot een afname van het aantal consulten en huisbezoeken en van het aantal locaties waar die zorg plaatsvindt? Dit leidt ook tot een afname van de hoeveelheid tijd die per consult wordt uitgetrokken en tot een daling van het peil van de kwaliteit van de zorg.

Wat vindt de minister van de plannen van de stichting Thuiszorg Zoetermeer om zeven van de dertien locaties voor ouder- en kindzorg te sluiten? Denkt de minister niet dat

daarmee een drempel wordt opgeworpen?

Wat vindt de minister ervan dat in Utrecht het twee keer niet verschijnen op een consult betekent dat de patiënt wordt uitgeschreven?

Tot slot: wat is de reactie van de minister op de conclusie van de Landelijke federatie van consultatiebureau-artsenverenigingen dat juist de constructie van de status aparte tot deze problemen leidt en in ieder geval onvoldoende garantie biedt voor het veiligstellen van deze zorg? De thuiszorginstellingen moeten nu immers al geld toeleggen op deze vorm van zorg.

□

Minister **Borst-Eilers**: Mijnheer de voorzitter! De heer Marijnissen heeft mij vier vragen gesteld.

De eerste was of het mij bekend is dat in het hele land bezuinigd wordt op de moeder- en kindzorg. Juist om de moeder- en kindzorg veilig te stellen, is inderdaad een nieuwe financiering van de thuiszorginstellingen bedacht, waarbij op grond van objectieve criteria voor de moeder- en kindzorg aan iedere thuiszorginstelling een bepaald bedrag wordt uitgekeerd. Wij hebben van geen enkele instelling het signaal ontvangen dat men daarmee in de problemen komt.

Via de publiciteit heb ik gehoord dat men in Zoetermeer een aantal vestigingen gaat sluiten. De stichting Thuiszorg Zoetermeer heeft zich niet tot ons gewend, ook niet tot het COTG of tot de inspectie van de gezondheidszorg. Wel heb ik gelezen dat men dure gebouwen, die men slechts een deel van de week gebruikte, nu liever wil sluiten, omdat men in de thuiszorg nu eenmaal scherper op de centen moet letten. Dat is op zich een goede zaak. Men wil dus wel het aantal locaties, maar niet de zorg terugbrengen. Ik heb uit de pers begrepen dat er naar de mening van de stichting Thuiszorg Zoetermeer geen sprake is van zorgvermindering en ook niet van kwaliteitsverlies. Als men efficiënter gaat werken door het afstoten van dure gebouwen die maar een deel van de week gebruikt worden, is dat op zich een goede zaak. Op veel plaatsen in het land is men, juist ter wille van de efficiency, overgegaan op mobiele consultatie-

bureaus. Nogmaals, dat hoeft de kwaliteit niet te verminderen.

Het bericht over Utrecht dat men wordt uitgeschreven als men tweemaal niet verschijnen is, is mij niet bekend. Ik zal dat laten onderzoeken.

In het algemeen hebben wij ook geen rechtstreekse signalen gekregen op het ministerie dat die status aparte tot problemen leidt. Het is wel de bedoeling naar aanleiding van het signaal van Zoetermeer om enig nader onderzoek in te stellen. Ik wil gaarne na het kerstreces de Kamer daarover berichten.

□

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Het is natuurlijk altijd moeilijk iemand iets te verwijten als hij iets niet weet, maar ik heb hier voor mij het zwartboek jeugdgezondheidszorg. Dat betreft een unit van de federatie van consultatie-artsen. Daarin wordt een serie problemen opgesomd. Ik heb natuurlijk alleen maar Zoetermeer als voorbeeld genoemd, naast Utrecht waar twee keer niet verschijnen op een consult leidt tot uitschrijving. Uit dat zwartboek blijkt echter ook dat het aantal contactmomenten tussen cliënten en werkers wordt vermindert. De staf-artstaken nemen af. De conclusie van het zwartboek is bijvoorbeeld dat het niveau van de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 4 jaar snel wegzakt. Er is dus wel degelijk iets ernstigs aan de hand. Ik vraag de minister dan ook of zij bereid is, niet alleen snel in overleg te treden, maar ook om het onderzoek dat heeft plaatsgevonden op te vragen en rond de tafel te gaan zitten met de betreffende instellingen. Als die gegevens die mij al bekend zijn, juist blijken te zijn, is de minister dan bereid, gezien het feit dat de thuiszorginstellingen nu al geld toeleggen op deze vorm van zorg, daar extra geld voor uit te trekken?

Het mag duidelijk zijn dat hier ook de toegankelijkheid in het spel is. Hoe zit het met het standpunt van de minister over de bijdrage die mensen moeten betalen voor de jeugd zorg voor 0 tot 4 jaar, waarvan bekend is dat de inspectie – en velen met haar – van mening is dat die moet worden afgeschaft?